

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE KRZĘCIN NA LATA 2023-2025

SPIS TREŚCI:

I WPROWADZENIE	3
II PODSTAWA PRAWNA	4
III DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY W GMINIE KRZĘCIN.....	4
IV ORGANIZACJA WSPIERANIA RODZINY	9
V ADRESACI PROGRAMU	14
VI CELE PROGRAMU	14
VII REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU	17
VIII HARMONOGRAM REALIZACJI	18
IX EFEKT PROGRAMU	20
X ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	20
XI EWALUACJA MONITORING I OCENA PROGRAMU	21
XII ZAKOŃCZENIE	23

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE KRZĘCIN NA LATA 2023-2025

I. WPROWADZENIE:

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków. Jest ona pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość dziecka. Rodzina oddziałuje na dziecko przekazując mu system wartości oraz tradycje. Dokonujące się zmiany społeczne i gospodarcze niosą ze sobą wiele skutków pozytywnych ale niestety również i negatywnych, które przyczyniają się do rozpadu rodziny.

Działania służb i instytucji powołanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka powinny być integrowane, ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają interdyscyplinarnej współpracy. Choroba alkoholowa rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, wypadki losowe to główne problemy dezorganizujące życie rodziny. Różnorakie formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej należy docenić i ciągle udoskonalać. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać, wspomagać aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Wsparcie rodziny powinno być wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Główną zasadą powinna być zasada pomocniczości. Działania przyniosą najlepszy efekt gdy będą odbywać się za zgodą rodziny i jej aktywnym udziałem.

Praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, winna być kompleksowa i obiektywna. System wsparcia powinien obejmować zarówno rodziny biologiczne jak i zastępcze. Gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, podstawowym celem pracy z rodziną biologiczną będzie jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Wszelkie działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny są również ważne ze względów społecznych i ekonomicznych- konieczne z uwagi na obniżenie kosztów związanych z pobytem dziecka w rodzinie lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Do zadań własnych gminy należy m.in. tworzenie 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011r.o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jest strategicznym dokumentem Gminy Krzęcin mającym na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie wykorzystując zasoby gminne.

II. PODSTAWA PRAWNA:

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
 - Ustawa z dnia 12 czerwca 2004r. o pomocy społecznej,
 - Ustawa z dnia 29 lipiec 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
 - Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
 - Ustawa z dnia 29 lipiec 2005r. przeciwdziałaniu narkomanii,
 - Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
 - Ustawa z dnia 26 październik 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich,
 - Ustawa dnia 24 kwietnia 2003r. o działaniu pożytku publicznego i wolontariacie,
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

III. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY W GMINIE KRZĘCIN:

Gmina Krzęcin położona jest w południowej części województwa zachodniopomorskiego w powiecie choszczeńskim i jest jedną z 113 gmin w województwie. W tym jedną z 50 gmin wiejskich. Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzęcinie jest jednostką samorządową będącą instytucją pomocy społecznej. Według ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej „ Pomoc Społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka”.

Diagnoza lokalna dotycząca funkcjonalności rodziny w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczej i wychowawczej została dokonana w oparciu o dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzęcinie. Z analizy danych oraz obserwacji sytuacji rodziny korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzęcinie wynika, że nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny wiąże się z destrukcyjnymi zjawiskami takimi jak:

alkoholizm, przemoc, ubóstwo, bezrobocie, brak właściwej opieki rodzicielskiej, nieporadność życiowa, nieprzystosowanie społeczne dzieci i młodzieży, czyli kłopoty w szkole, przestępczość i demoralizacja wśród nieletnich.

Rodziny z trudnościami opiekuńczo- wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych. Dysfunkcje w rodzinie wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym, zawodowym. Istotną rolę zgodnie z polityką społeczną państwa odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym lub rzeczowym.

Na terenie gminy istnieją też osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Duża część osób wykluczonych społecznie to osoby podlegające uzależnieniom głównie od alkoholu. Jednak z obserwacji wynika, iż jest to ogromny problem społeczny, wpływający destrukcyjnie na życie rodzinne.

W związku z wprowadzeniem programu 500+ oraz innymi świadczeniami sytuacja w rodzinach w ostatnich latach znacznie się poprawiła. Przyczyniło się w znacznej mierze do ograniczenia ubóstwa przede wszystkim w rodzinach wielodzietnych.

Z roku na rok wzrasta bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych, przez co zwiększa się zapotrzebowanie na porady specjalistyczne, terapie skierowane do rodziców opiekunów i dzieci. Z wniosku i rekomendacji wyżej wspomnianej ewaluacji wynika, iż należy nadal prowadzić kampanie społeczne o możliwości uzyskania wsparcia, prowadzić działania profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży, propagować właściwe postawy społeczne i rodzicielskie, kontynuować dostosować i poszerzyć ofertę pomocową do aktualnych potrzeb rodziny, podnosić kompetencje osób działających na rzecz dobra rodziny, organizować w sposób atrakcyjny czas dla dzieci i młodzieży, usprawniać współpracę między instytucjami.

Zadania z zakresu pomocy społecznej oraz kierowania lokalnej polityki społecznej na terenie Gminy koordynuje Ośrodek Pomocy Społecznej. Jest on inicjatorem działań i charakterze pomocowym aktywizującym oraz integrującym różnorodne środowiska na rzecz grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Tabela nr 1: Liczba osób objętych pomocą społeczną 2021r. (opracowano na podstawie danych ze sprawozdań resortowych OPS Krzęcin)

ROK	2021
Liczba rodzin korzystających z Pomocy Społecznej	158

Liczba osób w rodzinie korzystających z Pomocy Społecznej	312
---	-----

Tabela nr 2: Przyczyny udzielania wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych rodziny 2021r. pokazuje poniższa tabela (na podstawie danych OPS Krzęcin

LP.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1.	Ubóstwo	61	94
2.	Bezdomność	2	2
3.	Potrzeba ochrony Macierzyństwa - Wielodzietność	25 3	102 16
4.	Bezrobocie	96	197
5.	Niepełnosprawność	48	69
6.	Długotrwała lub ciężka choroba	48	90
7.	Przemoc w rodzinie	0	0
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – ogółem, w tym: - rodziny niepełne - rodziny wielodzietne	24 15 4	80 48 22
9.	Alkoholizm	5	5
10.	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	3	3
11.	Zdarzenia losowe	0	0

Najczęstszym powodem ubiegania się o pomoc było bezrobocie oraz ubóstwo, które wyznaczone jest przez określone w ustawie o pomocy społecznej kryterium dochodowe uprawiające do korzystania ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych. Oprócz spełniania kryterium dochodowego musi zaistnieć co najmniej jeden powód określany w art. 7 ustawy o pomocy społecznej. Gminę Krzęcin wg stanu na dzień 31 grudnia 2021r. zameldowanych było 3431 mieszkańców.

Tabela nr 3 Ilość wdrożonych oraz zakończonych procedur niebieskich kart w rodzinach w ostatnich latach (na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzęcinie)

ROK	Ilość wdrożonych niebieskich kart	Ilość zakończonych niebieskich kart
2021	5	5
2020	8	8

Przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Krzęcinie działa Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie składający się z przedstawicieli różnych instytucji. Zadaniem Zespołu jest wdrażanie systemu przepływu informacji oraz reagowania na zdiagnozowane problemy społeczne, w tym w szczególności przejawy bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych, przemocy domowej, demoralizacji nieletnich, zaniedbywania obowiązków rodzicielskich, a także zintegrowanie działań środowisk odpowiedzialnych za pomoc dziecku i rodzinie.

● WSPARCIE SENIORÓW, OSÓB W KWARANTANNIE , IZOLACJI SPOWODOWANEJ COVID-19

W związku z koniecznością podjęcia działań związanych z rozprzestrzenianiem się w Polsce COVID-19, a co za tym idzie koniecznością odizolowania osób, które potencjalnie mogą być nim zarażone, jak również pomoc osobą starszym, samotnym, niepełnosprawnym. Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzęcinie świadczył taką pomoc . Pomimo ograniczeń w kontaktach z klientami pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzęcinie wykonywał zadania statutowe. Prowadzona była bezpośrednia obsługa interesantów z zachowaniem bezpiecznej odległości oraz przy pomocy środków ochrony osobistej w korytarzu Ośrodka Pomocy Społecznej. Ze względu na stan epidemii ograniczone były wyjścia w środowisko jednak pracownicy byli w kontakcie telefonicznym z rodzinami wymagającymi wsparcia.

Obecnie pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzęcinie realizują wszystkie zadania statutowe w tym również świadczą pracę w środowisku.

● KOLONIE LETNIE

W ramach współpracy z Kuratorium Oświaty w Szczecinie 4 dzieci z terenu Gminy Krzęcin w okresie 13.VIII- 22 VIII. 2021r. przebywało na kolonii w miejscowości Tleń. Ze względu na brak chętnych osób dwa miejsca zostały przekazane na rzecz innej gminy

● PROGRAM OPERACYJNY POMOC ŻYWNOŚCIOWA 2014-2020 WSPÓŁFINANSOWANY Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU POMOCY NAJBARDZIEJ POTRZEBUJĄCYM

W 2021r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzęcinie realizował zadania z zakresu dystrybucji artykułów spożywczych dla osób najbardziej potrzebujących w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 przy współpracy z Bankiem Żywności w Gorzowie Wlkp. Dystrybucja artykułów żywnościowych odbywała się od lutego 2021r. do października 2021r. – Podprogram 2020.

Podprogram 2020

Osoby potrzebujące otrzymały bezpłatnie artykuły spożywcze

- Cukier
- Kawa zbożowa rozpuszczalna
- Miód nektarowy wielokwiatowy
- Mleczne (Mleko UHT, Ser żółty)
- Warzywne (buraczki, groszek z marchewką, powidła śliwkowe, mus jabłkowy)
- Skrobiowe (makaron jajeczny, płatki owsiane, kasza jęczmienna, ryż biały)
- Mięsne (szynka drobiowa, szynka wieprzowa, pasztet drobiowy)
- Tłuszcz (olej rzepakowy)

Pomoc w postaci artykułów udzielono 518 osobom. Wydano 31,93 ton żywności.

• PUNKT INFORMACYJNO – KONSULTACYJNY DO SPRAW PROBLEMÓW PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ PUNKT INFORMACYJNO – KONSULTACYJNY DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH I ICH RODZIN

Przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Krzęcinie działa punkt usług psychologicznych. Konsultacje dostępne są bezpłatnie dla osób dorosłych jak dzieci i młodzieży. Odbywają się raz na kwartał w każdy pierwszy wtorek miesiąca godz. 10:00. Istnieje możliwość skorzystania z pomocy psychologicznej w innym terminie po wcześniejszym telefonicznym uzgodnieniu terminu. Rodziny mogą skorzystać również z usługi prawnika, który przyjmuje w każdy czwartek w Urzędzie Gminy Krzęcin.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzęcinie współpracuje z Ośrodkiem Terapii Uzależnień „Zmiana” ul. Drawieńska 22 ,73-200 Choszczno- Ośrodek oferuje psychoterapię dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

• KLUBY KULTURY, ŚWIETLICE

Gmina Krzęcin oferuje mieszkańcom korzystanie z Klubów Kultury. W każdym z ośmiu sołectw znajduje się taki klub, do którego dzieci mogą przyjść integrować się z rówieśnikami. Organizowane są również różnego rodzaju imprezy, zabawy konkurencje co wpływa

pozytywnie na rozwój dzieci. Instruktorzy klubów dbają, aby dzieci kreatywnie spędzały ten czas. Świetlice posiadają również funkcję niesienia pomocy rodzicom w rozwijaniu umiejętności przez ich dzieci, odciążeniu w trudach dnia codziennego.

• ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY W KRZĘCINIE

Środowiskowy Dom Samopomocy w Krzęcinie świadczy usługi dla 20 osób, jest ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu głębokim, umiarkowanym lub lekkim. Ośrodek przyjmuje osoby również z innymi zaburzeniami np. dysfunkcją ruchu, epilepsją itd. Osoby tam przebywające nastawione są na samoorganizację sobie zajęć. Do dyspozycji jest malowanie, tworzenie rękodzieła, gotowanie, wspólne oglądanie tv lub gra w różnego rodzaju gry wspierające rozwój podopiecznych. Środowiskowy Dom Samopomocy to forma wsparcia rodziny polegająca na odciążeniu rodziców czy opiekunów w opiece nad osobami niepełnosprawnymi fizycznie lub psychicznie poprzez odpowiednie zajęcia terapeutyczne.

IV ORGANIZACJA WSPIERANIA RODZINY

Obowiązek wspierania rodziny oraz organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustawowym spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Ustawa określa podział kompetencji, w tym działań i zadań pomiędzy samorządami który przedstawia się następująco:

GMINA	POWIAT
• profilaktyka – wspieranie rodziny • Asystent Rodziny • Placówki wsparcia dziennego • Rodziny wspierające • Inne podmioty lub instytucje	• Piecza zastępcza i instytucjonalna • Usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej • Adopcje • Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka • Placówki opiekuńczo- wychowawcze • Usamodzielnienie • Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator) • Rodziny pomocnicze

Zadaniem ustawowym Gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności. Asystent Rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych, wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Nienormowany i elastyczny czas pracy asystenta rodzinnego służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny.

Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, którego zadanie polega między innymi na systematycznej diagnozie środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielenie im odpowiedniego wsparcia. Asystent Rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Koniec zatrudnienia ustaje wówczas gdy rodzina osiągnie samodzielność i prawidłowo wykonuje funkcje opiekuńczo- wychowawcze.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej do zadań własnych Gminy należy również współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, albo w rodzinnym domu dziecka.

Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dzieci w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dzieci w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

W 2021r. pomocą asystenta rodziny objętych było 9 rodzin, o liczbie osób w rodzinach 31 w tym liczba dzieci 18

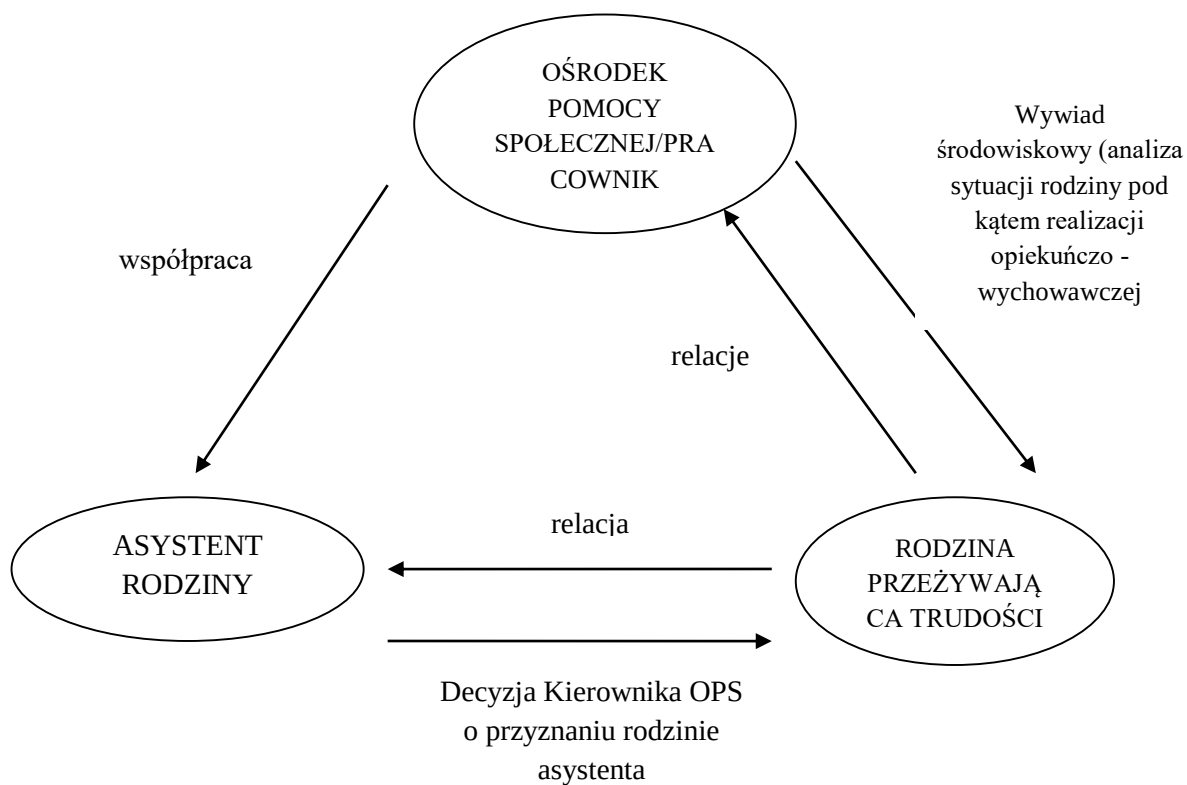
Tabela nr 4. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny w 2021r. (na podstawie danych OPS Krzęcin).

LP.	WYSZCZEGÓLNIENIE	WYKONANIE
1.	Liczba Asystentów rodziny w gminie	1
2.	Liczba Asystentów Rodziny zatrudnionych przez:	1
2.1	Ośrodek Pomocy Społecznej	1
3.	Liczba Rodzin zobowiązanych przez Sąd do pracy z asystentem rodziny	1
4.	Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny z tego:	9
4.1	Do 3 miesięcy	0
4.2	Powyżej 3 do 12 miesięcy	4
4.3	Powyżej roku	5
5.	Liczba rodzin z którymi asystent zakończył prace w tym:	0
5.1	Ze względu na osiągnięty cel	0
5.2	Ze względu na zmianę miejsca zamieszkania	0
5.3	Ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	0
6	Monitoring rodziny po zakończeniu współpracy z asystentem ze względu na osiągnięty cel	0

W ramach tych działań Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzęcinie w 2021r. zatrudniał asystenta rodziny, który na wniosek pracownika socjalnego prowadził pracę z rodziną. Asystent Rodziny z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym opracował plan pracy dla tych rodzin, który zawierał wymagania określone w art. 15 ust.3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej- mających na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, a także zwracał terminy ich realizacji i przewidywane efekty.

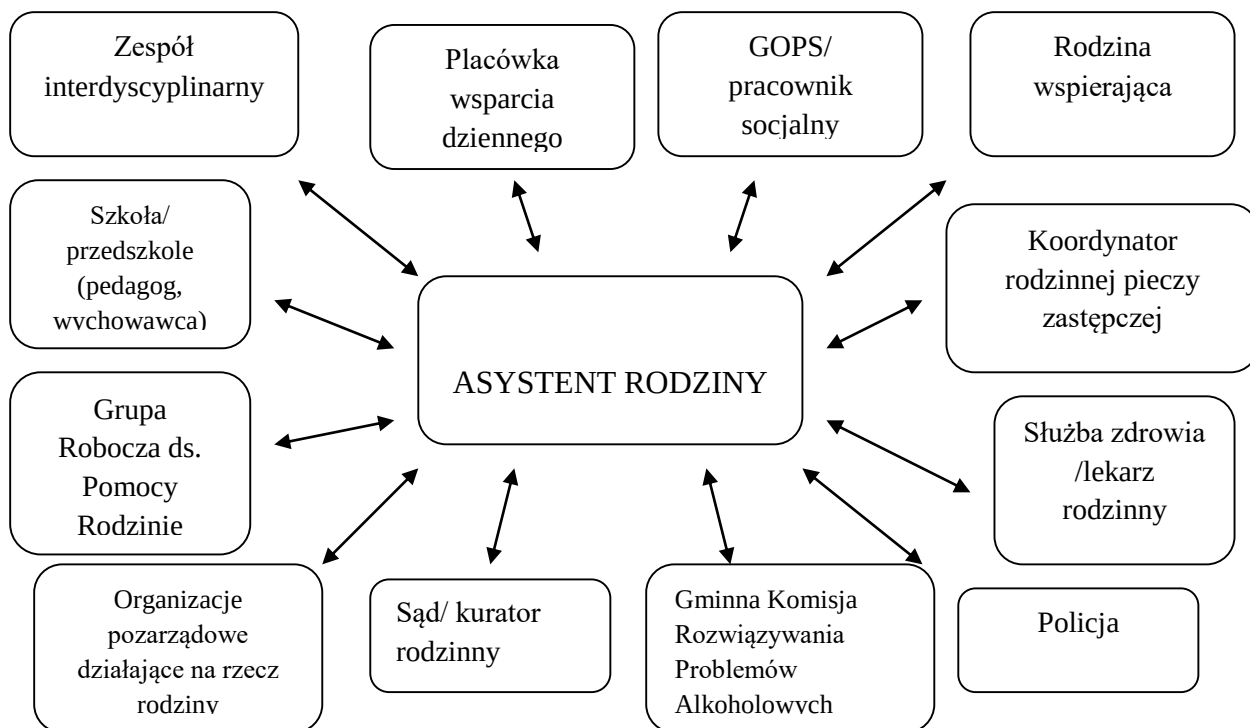
Monitoring rodziny po zakończeniu współpracy z asystentem ze względu na osiągnięty cel prowadzony jest w postaci notatki służbowej raz na kwartał przez okres jednego roku.

Asystent Rodziny w strukturze Gminnego systemu wsparcia rodziny

Asystent Rodziny w ramach swoich działań współpracował z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny: Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym, Policją, Kuratorami Sądowymi, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, poradniami specjalistycznymi, służbą zdrowia, szkołami, Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną.

Gminny system wsparcia rodziny w kryzysie

• PLACÓWKA WSPARCIA DZIENNEGO „ SŁOWIK” DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W FORMIE OPIEKUŃCZEJ:

W celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Placówka wsparcia dziennego współpracuje z rodzinami lub opiekunami dziecka. Pobyt w placówce wsparcia jest nieodpłatny i dobrowolny, chyba że do placówki skieruje Sąd. Placówka wsparcia dziennego prowadzona jest w formie opiekuńczej zapewniającej dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce oraz organizację czasu wolnego poprzez zabawę i rozwój zainteresowań.

Od września 2019r. na terenie gminy Krzęcin działa placówka Wsparcia Dziennego „SŁOWIK” dla dzieci i młodzieży w formie opiekuńczej. Wsparciem placówki objęta 15 dzieci z Terenu Gminy Krzęcin. Zajęcia odbywają się przez cały rok od poniedziałku do piątku, w godzinach od 15:30-19:00.

Ze względu na ograniczony budżet finansowy w porozumieniu Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej z Wójtem Gminy Krzęcin od dnia 01.09.2022r. planowana jest zmiana funkcjonowania. Placówka będzie przyjmowała dzieci w każdy wtorek oraz czwartek w godz. 16:00-19:00.

● RODZINY WPIERAJĄCE

W celu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej. W 2021r. w Gminie Krzęcin nie było rodzin wspierających. W celu poszukiwania rodzin wspierających na terenie gminy zostały umieszczone ogłoszenia na stronie internetowej Gminy Krzęcin oraz w każdej z gablów sołectkich oraz Ośrodka Pomocy Społecznej zostały umieszczone plakaty.

V. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do wszystkich rodzin i dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Krzęcin a w szczególności:

- Rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej;
- Rodzin którym zostały odebrane bądź ograniczone prawa rodzicielskie ;
- Rodzin dysfunkcyjnych ;
- Rodzin przeżywających chwilowe trudności opiekuńczo- wychowawcze.

VI. CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY: Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków socjalnych i bytowych

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Cel szczegółowy nr 1: Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków socjalnych i bytowych.

Działania:

- Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przez pracownika socjalnego;
- Opracowywanie i wdrażanie projektów i programów profilaktycznych;
- Udzielanie rodzinom pomocy finansowej i rzeczowej (w formie żywności i odzieży oraz dożywiania dzieci w szkole);

- Wspieranie aktywizacji zawodowej i społecznej członków rodziny ;
- Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych;
- Tworzenie programów lokalnych oraz uczestniczenie w programach ogólnopolskich poprawiających funkcjonowanie rodziny.

Cel szczegółowy nr 2: zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinie oraz rozwiązywanie już istniejących, a także zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w tych rodzinach

Działania:

- Monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem w których występują problemy ubóstwa, przemoc, uzależnienia, długotrwała choroba i niepełnosprawność;
- Wspieranie rodzin w odzyskaniu i wzmacnianiu prawidłowego funkcjonowania oraz tworzenia warunków do prawidłowego funkcjonowania;
- Zapewnienie rodzinom możliwości skorzystania z konsultacji i poradnictwa specjalistycznego oraz pracy socjalnej przez pracowników socjalnych OPS Krzęcin oraz informowanie o miejscach, gdzie można uzyskać pomoc;
- Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- Zapewnienie pomocy usługowej dla rodzin z dziećmi, w tym opiekuńczych i specjalistycznych;
- Podejmowanie działań przeciwdziałających przemocy w rodzinie i uzależnieniom.

Cel szczegółowy nr 3: praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych

Działania:

- Diagnoza rodziny, w szczególności sytuacji dzieci w rodzinie dysfunkcyjnej, zwłaszcza sytuacji zdrowotnej, emocjonalnej, wychowawczej oraz realizowania obowiązku szkolnego;
- Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla rodziców: psychologiczne, prawne, mediacje i praca socjalna;
- Kierowanie osób uzależnionych na leczenie odwykowe również za pośrednictwem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krzęcinie;
- Kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi;

- Zapewnienie wsparcia i pomocy asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo- wychowawczych wobec dzieci;
- Objęcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej pomocy rodziny wspierającej (w miarę możliwości) ;
- Podejmowanie współpracy i wypracowywanie zasad wspólnego działania wszystkich podmiotów działających na rzecz umacniania rodzin, tj. z placówkami oświatowymi, policją, służbą zdrowia, kuratorami sądowymi i innymi instytucjami pracującymi na rzecz rodziny;
- Organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń, integrację i edukację;
- Finansowanie funkcjonowania rodzin wspierających (w razie potrzeby).

Cel szczegółowy nr 4: Tworzenie warunków umożliwiających dziecku wychowanie się w rodzinie biologicznej oraz powrót z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.

Działania:

- Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny;
- Współpraca asystenta rodziny lub pracownika socjalnego z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej w przygotowaniu planu pracy dziecka przebywającego w pieczy zastępczej;
- Utrzymanie osobistych kontaktów rodziców z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej z wyjątkiem przypadków, w których Sąd zakazał takich kontaktów;
- Opracowanie przez asystenta we współpracy z rodziną biologiczną i koordynatorem pieczy zastępczej planu pracy, który jest koordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej ;
- Udział asystenta rodziny w okresowej ocenie sytuacji dziecka, której dokonuje organizator pieczy zastępczej;
- Organizowanie programów i warsztatów profilaktyczno- edukacyjnych dla rodziców;
- Angażowanie rodziców do podnoszenia współodpowiedzialności za sprawy dziecka (wybór szkoły, zawodu, motywowanie do nauki, do poprawy zachowania).

Cel szczegółowy nr 5: Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacjach niepowodzeń położniczych.

Działania:

- Wsparcie rodzin asystentem rodziny w trudnej sytuacji życiowej, ułatwienie dostępu do różnorodnych form wsparcia i pomocy;
- Edukacja rodziców w zakresie wypełniania funkcji rodzicielskich: poród, połóg;
- Zapewnienie rodzinom uzyskania pomocy specjalistycznej.

Cel szczegółowy nr 6: szkolenia i podnoszenie kwalifikacji zawodowych szeroko rozumianej kadry pomocy społecznej oraz innych podmiotów działających na terenie Gminy Krzęcin ukierunkowanych na pomoc dziecku i rodzinie

Działania:

- Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie poprzez udział w szkoleniach, stażach, studiach podyplomowych;
- Finansowanie kosztów szkoleń rodzin wspierających (w razie potrzeby).

VII. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

Do realizacji programu zostaną zaangażowane następujące instytucje:

- Urząd Gminy
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- Punkt Psychologiczny oraz porad prawnych
- Policja
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Szkoły i przedszkola
- Placówki wsparcia zdrowia
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Powiatowy Urząd Pracy
- Placówki Wsparcia Dziennego

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej
- Gminny Ośrodek Kultury
- Parafia z terenu Gminy Krzęcin

VIII. Harmonogram Realizacji Programu

Harmonogram realizacji programu przedstawia poniższa tabela

Zadania i działania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji	Źródło finansowania
1. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego			
a) Udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	OPS Krzęcin Urząd Gminy Krzęcin	2023-2025	Środki własne, Środki zewnętrzne
b) Świadczenie pomocy w postaci posiłków w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”	OPS Krzęcin	2023-2025	Środki własne, Środki zewnętrzne
c) Monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	OPS Krzęcin Szkoły Placówki opieki zdrowotnej	2023-2025	Środki własne, Środki zewnętrzne
d) Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej.	OPS Krzęcin Zespół Interdyscyplinarny	2023-2025	Środki własne, Środki zewnętrzne
e) Poradnictwo i praca socjalna	OPS Krzęcin		

świadczona przez pracowników OPS oraz Poradę Pedagogiczną w Choszczynie	Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna w Choszczynie	2023-2025	Środki własne, Środki zewnętrzne
2. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymywaniu systemu wspierania rodziny			
a) Finansowanie zatrudnienia asystenta rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	OPS Krzęcin	2023-2025	Środki własne, Środki zewnętrzne
b) Zabezpieczenie w budżecie środków finansowych na współdziałanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	OPS Krzęcin Urząd Gminy Krzęcin	2023-2025	Środki własne, Środki zewnętrzne
c) Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz rozpropagowanie miejsc gdzie można uzyskać pomoc	OPS Krzęcin Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodki Zdrowia, Szkoły	2023-2025	Środki własne, Środki zewnętrzne
d) Wsparcie w zakresie organizowania czasu wolnego dzieciom poprzez prowadzenie i rozwój różnorodnych form wsparcia dziennego	Szkoły, OPS Krzęcin, Gminny Ośrodek Kultury	2023-2025	Środki własne, Środki zewnętrzne
e) Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami, w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych	OPS Krzęcin, Zespół Interdyscyplinarny, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Policja, Placówki szkolne	2023-2025	Środki własne, Środki zewnętrzne
3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców			
a) Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności	OPS Krzęcin Placówki Oświatowe	2023-2025	Środki własne, Środki zewnętrzne

b) Kierowanie osób uzależnionych na leczenie	OPS Krzęcin GKRPA Krzęcin	2023-2025	Środki własne, Środki zewnętrzne
c) Przydzielenie rodzinom Asystenta Rodziny	OPS Krzęcin Sądy Rodzinne	2023-2025	Środki własne, Środki zewnętrzne

IX. EFEKTY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidziane jest osiągnięcie następujących efektów:

- Polepszenie sytuacji dziecka i rodziny ;
- Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa dziecka i rodziny ;
- Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo- wychowawczymi ;
- Zminimalizowanie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej;
- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych;
- Poprawa jakości funkcjonowania rodziny;
- Wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych;
- Umożliwienie dzieciom umieszczonych w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez Przywrócenie jej prawidłowych funkcji;
- Rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny .

X. ŹRÓDŁA FIANANSOWANIA PROGRAMU

Zadania trzyletniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny będą realizowane i wdrażane etapowo zgodnie z możliwościami finansowymi Gminy. Program finansowany będzie ze środków:

1. Budżetu Gminy Krzęcin
2. Dotacji budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych
3. Funduszy pozyskiwanych w ramach resortowych programów ośłonowych
4. Środków pozabudżetowych

XI. EWALUACJA, MONITORING I OCENA PROGRAMU

Program będzie monitorowany i ewaluowany na bieżąco w zależności od zmieniającej się sytuacji rodziny w Gminie i pojawiających się potrzeb. Monitoring będzie służył analizie i ocenie zebranych informacji i planowaniu dalszych działań w celu zapewnienia najlepszych efektów podjętych inicjatyw.

Monitoring programu będzie prowadzony corocznie poprzez gromadzenie danych i informacji w zakresie wszystkich działań opisanych w niniejszym programie.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzęcinie w terminie do 31 marca każdego roku sporządzi sprawozdanie z zakresu wspierania rodziny.

Monitorowanie działań będzie dokonywane przez analizę następujących danych:

1. Liczba rodzin objęta wsparciem z Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzęcinie z zakresu pomocy społecznej a rodziny objęte wsparciem przez asystenta rodziny- wysokość udzielonego wsparcia;
2. Liczba rodzin objęta wsparciem z Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzęcinie z zakresu świadczeń rodzinnych, wychowawczych, funduszu alimentacyjnego, a rodziny objęte wsparciem przez asystenta rodziny- wysokość udzielonego wsparcia;
3. Liczba rodzin objęta wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzęcinie z zakresu prac społeczno- użytecznych a rodziny objętych wsparciem przez asystenta rodziny- wysokość udzielonego wsparcia;
4. Liczba rodzin objęta wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzęcinie z zakresu Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym a rodziny objęte wsparciem przez asystenta rodziny- wysokość udzielonego wsparcia;
5. Liczba asystentów, liczba osób objętych asystenturą, liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem;
6. Ilość dzieci i młodzieży biorących udział w zorganizowanych zajęciach w ramach Placówki Wsparcia Dziennego „Słowik” ;
7. Liczba rodzin objętych wsparciem poprzez rodziny wspierające;

8. Liczba i rodzaj działań objętych wsparciem kuratora Sądowego do spraw Karnych oraz kuratora Sądowego do spraw nieletnich i rodzinnych objętych wsparciem asystenta rodziny;
9. Liczba osób, które podjęły terapię, liczba osób które zakończyły terapię w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny;
10. Liczba osób które podjęły i ukończyły terapię odwykową, program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy. Liczba założonych Niebieskich kart w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny.

Gminny Program Wpierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny. Ewaluacja programu ma na celu sprawdzenie czy zostały wykonane, zaplanowane działania oraz jaki jest wynik zrealizowanych przedsięwzięć. Posłuży sprawdzeniu efektywności i skuteczności przyjętych założeń.

Ewaluacja będzie odbywać się na bieżąco przez cały czas. Monitoring będzie polegał na zbieraniu i ocenie danych pod kątem realizacji celów programu. Pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji, które będą wykorzystywane podczas planowania dalszych działań i doskonalenia dotychczas ustalonych. Planowane działania będą wpisane w formie zadań do wykonania przez poszczególne instytucje i organizacje realizujące program. Analiza i ocena zebranych informacji pozwoli na planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczas ustalonych. Zgodnie z art. 179 Ustawy o Wspieraniu Rodziny i Pieczy Zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku zostanie przedstawione roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z ich realizacją. Koordynacją w zakresie realizacji Programu zajmuje się Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzęcinie.

Możliwe zagrożenia, które ograniczą lub uniemożliwią osiągnięcie założonych efektów Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025:

1. Niechęć rodzin do podjęcia współpracy z asystentem rodziny, która może przejawiać się brakiem podejmowania działań ze strony poszczególnych członków rodzin niezbędnych do realizacji opracowanego wspólnie planu pracy z rodziną, która ma na celu poprawę funkcjonowania w środowisku.
2. Brak wystarczających środków finansowych na realizację zadania może uniemożliwić w pełnym zakresie asystentom rodziny podnoszenie swoich kwalifikacji, jak również uniemożliwi zatrudnienie specjalistów np. psycholog, prawnik, którzy swoimi działaniami umieliby wesprzeć prace asystenta rodziny.

Należy mieć świadomość, iż Ustawa o Wspieraniu Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej nałożyła na Gminę szereg zadań, jednocześnie nie zabezpieczając środków finansowych na ich realizację.

XII ZAKOŃCZENIE

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Krzęcin na lata 2023-2025 jest stworzeniem optymalnych warunków do poprawy jakości życia rodziny z dziećmi. Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Krzęcin zakłada tworzenie coraz to lepszych warunków dla poprawy jakości życia rodzin i dzieci co zahamuje proces umieszczenia dzieci poza rodziną biologiczną. Wspieranie rodzin będzie miało charakter prewencyjny i naprawczy. Efektem działań będzie lepiej funkcjonująca rodzina, która samodzielnie rozwiązuje własne problemy. Stan ten zostanie osiągnięty, gdy rodzina otrzyma kompleksowe, interdyscyplinarne wsparcie przy jednoczesnym wykorzystaniu własnych zasobów. Każda rodzina jest w innej sytuacji, posiada własny potencjał i od tego zależy, jak intensywnego wymaga wsparcia. Ośrodek Pomocy Społecznej cały czas poszukuje nowych metod pracy z rodziną, których celem jest pobudzenie aktywności i rozbudzanie potrzeb odbiorców Programu- rodzin w szczególności z problemami opiekuńczo- wychowawczymi.

Spodziewanym efektem w dalszym ciągu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego wsparcia dla rodziny i dziecka.